

entatie Centrum Katholiek Documenta
e Centrum **VRUCHTBAAR ERFGOED** Kat
cumentatie Centrum Katholiek Docu
im JAARVERSLAG 2016 EN 2017

Radboud Universiteit

Vruchtbaar erfgoed

Jaarverslag Katholiek Documentatie Centrum 2016 en 2017

HET KATHOLIEK DOCUMENTATIE CENTRUM ANNO 2018

ADRES:

Erasmuslaan 36
Postbus 9100, 6500 HA Nijmegen

tel. 024-3612457

e-mail info@kdc.ru.nl

website: www.ru.nl/kdc

facebook: [katholiekdocumentatiecentrum](https://www.facebook.com/katholiekdocumentatiecentrum)

twitter: [@KDCNijmegen](https://twitter.com/KDCNijmegen)

OPENINGSTIJDEN:

maandag t/m vrijdag 9.00–16.30 uur

CONTACT:

directeur:

dr. Hans Krabbendam, 024-3620183, h.krabbendam@kdc.ru.nl

informatieverstrekking/leeszaal:

Anneke Nuij/Carlijn Folmer, 024-3612457, info@kdc.ru.nl

archief:

drs. Ramses Peters, 024-3612450, r.peters@kdc.ru.nl

beeld en geluid/bibliotheek:

dr. Vefie Poels, 024-3612741, v.poels@kdc.ru.nl

Omslag voorzijde:

Meifeest van de Boerinnen Jeugd Bond in het bisdom Breda (1933).

Van de foto's zonder bronvermelding is de fotograaf onbekend, ondanks de inspanningen van het KDC om de makers te achterhalen. Mocht u onverhoopt menen de rechten te bezitten, neem dan alstublieft contact op met het KDC.

Vruchtbaar erfgoed

Jaarverslag Katholiek Documentatie Centrum 2016 en 2017

Gipsmodel van Herman Schaepman door W.A.M. Harzing uit 1926, een afgewezen ontwerp voor het monument te Tubbergen. Foto: J. Huntjens.

Hans Krabbendam met het motto van Herman Schaepman.
Illustratie: Abne Herrebout.

INLEIDING

In dit overzicht kijkt het KDC terug op de afgelopen twee jaren 2016 en 2017, en vooruit naar de toekomst. De vaste lezers van het jaarverslag van het Katholiek Documentatie Centrum zullen gemerkt hebben dat de serie van jaarlijkse rapportages is onderbroken. De reden daarvoor is dat de procedure om een nieuwe directeur aan te stellen langer duurde dan gepland. Hans Krabbendam is begin 2017 aangetreden en heeft zich eerst ingewerkt alvorens terug te kijken.

Dit jaarverslag is bedoeld voor iedereen met belangstelling voor het katholiek erfgoed in het algemeen en het KDC in het bijzonder. Dat zijn met name de bestuurders van de Radboud Universiteit en de universiteitsbibliotheek die het KDC in positie brengen en er toezicht op houden. Met dit verslag kan vastgesteld worden of het KDC aan de verwachtingen voldoet. Andere erfgoedinstellingen kunnen lezen wat het KDC aan beleid ontwikkelt en hoe ze met het KDC kunnen samenwerken. Subsidieverstrekkers en donateurs krijgen een indruk van de diensten die het KDC biedt en eigenaren van archieven en andere collecties zien hoe het KDC omgaat met de overgedragen collecties.

Inhoudelijk geïnteresseerden, zoals onderzoekers, wetenschappers en studenten uit verwante disciplines zoals religiewetenschappen, (kunst)geschiedenis en erfgoedstudies, maar ook uit andere disciplines, kunnen in dit jaarverslag op het spoor komen van onderzoeksmogelijkheden. Aan sympathisanten van Katholiek Nederland biedt dit jaarverslag een actueel overzicht van de belangstelling voor de katholieke traditie. Ten slotte is ook het eigen personeel een doelgroep omdat zo overzichtelijk bij elkaar staat wat het KDC heeft verricht, ondernomen en afgerond en hoe deze resultaten worden gewaardeerd.

Afscheid van dr. Lodewijk Winkeler als hoofd van het KDC (oktober 2016). Foto: P. Koopmans.

1 EEN NIEUWE FASE VOOR HET KDC

Het KDC is vanaf de oprichting in 1969 verankerd in de Radboud Universiteit (toen nog Katholieke Universiteit Nijmegen geheten) en staat ten volle in dienst van de academische gemeenschap. Daarnaast speelt het KDC een nationale rol. Deze beide rollen vragen dat het KDC steeds weer opnieuw naar buiten treedt. De pensionering van dr. Lodewijk Winkeler betekende een wisseling van de wacht middenin de periode van het beleidsplan 2014-2017, dat daardoor maar gedeeltelijk kon worden uitgevoerd. Het College van Bestuur van de Radboud Universiteit Nijmegen heeft deze wisseling aangegrepen om het KDC aan te sporen nieuwe wegen in te slaan en nieuwe kansen voor het katholiek erfgoed te creëren. Nu het KDC het 50-jarig jubileum nadert (op 1 mei 2019!) is het logisch dat het zich bezint op zijn rol in sterk veranderde omstandigheden ten opzichte van de eerdere periodes.

In de pioniersfase (1969-2003) lag de klemtoon op het verwerven van collecties en het opbouwen van het KDC als laboratorium voor historisch onderzoek. Dr. Jan Roes (1939-2003), de eerste directeur, was de motor achter dit streven en droeg zelf actief aan het onderzoek bij.

In de tweede fase (2004-2016) lag het accent op consolidatie van de collecties, waarbij het KDC als onderdeel van de UB een dienstverlenende rol speelde. Ontsluiting van de collecties en aansluiting bij andere particuliere archieven was de hoofdtaak.

De derde fase werd in 2014 voorbereid met een meerjarenplan. Deze periode viel grotendeels samen met de werving en het inwerken van een opvolger voor Lodewijk Winkeler. Het profiel voor de nieuwe roerganger was geënt op de hoofdbestanddelen van het beleidsplan: iemand die de band van het KDC met onderzoek en onderwijs zou versterken en de digitale mogelijkheden nog meer zou benutten.

Gaandeweg kwam daar een derde aspect bij, dat impliciet al aanwezig was, namelijk dat het KDC meer naar buiten moest treden om de zichtbaarheid van het erfgoed te vergroten. Dat was nodig omdat de zichtbare vanzelfsprekendheid van het Nederlandse katholicisme in de maatschappij in rap tempo was verdwenen. De verschijningsvorm van het Nederlands katholicisme was verschoven van een collectief 'cultuurkatholicisme' naar een individuele keuze. In de samenleving werden verenigingen en organisaties steeds meer door wisselende 'online communities' vervangen. Deze nieuwe rol voor het KDC werd in de loop van 2017 door de staf verwoord in een missie die de open formuleerde: het erfgoed van het Nederlandse katholicisme (sedert 1800) vruchtbaar te laten zijn voor de vraagstukken van deze tijd.

Intussen gingen de acquisitie, ontsluiting, dienstverlening, digitalisering en de uitvoering van projecten gewoon door in de richting die was uitgestippeld. Omdat al deze zaken nog niet uitgekristalliseerd waren, is er over 2016 geen apart jaarverslag verschenen. De uitvoeringsgegevens over de jaren 2016 en 2017 zijn samengevoegd als onderdeel van lopende trends.

2 ONS PUBLIEK

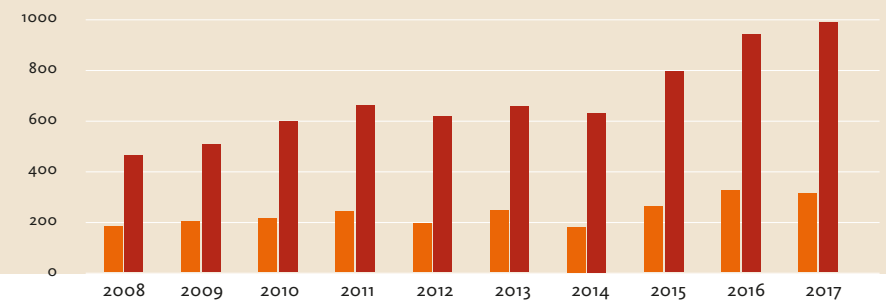
Dat het KDC in een behoefte voorziet, blijkt uit de stabiel blijvende aantallen bezoekers. Dat merken we allereerst aan de fysieke bezoekers. In 2016 benutten 322 unieke personen samen 933 keer de studiezaal en in 2017 waren dat 311 personen die 981 keer onderzoek kwamen doen. Op een gemiddelde dag kunt u vier personen in de studiezaal aantreffen. Dat zijn studenten en wetenschappelijk onderzoekers, naast niet-academische bezoekers. Elk van deze categorieën is goed voor 30 tot 40% van de bezoekers. Zestig procent van deze personen komt

van buiten de Radboud Universiteit. Dit vinden we een evenwichtig percentage. Het aantal geraadpleegde archiefstukken blijft onverminderd op peil met ruim zesduizend stukken per jaar. Deze stabiliteit is vrij opmerkelijk omdat het aantoont dat de groeiende omvang van gedigitaliseerde documenten de fysieke raadpleging niet verdringt. We kunnen helaas nog niet meten hoe vaak en welke digitale documenten worden geraadpleegd, maar het aantal digitaal-aangeleverde documenten (350 in 2016 en ruim 6000 in 2017) geeft aan dat deze dienstverlening op prijs wordt gesteld.

Het KDC is een vraagbaak voor iedereen die iets wil weten over het katholiek leven in Nederland tussen 1800 en nu. In 2016 en 2017 werden respectievelijk 1604 en 1758 onderzoeksvragen per mail door balie medewerkers beantwoord, omgerekend zeven per werkdag. Een veelvoud daarvan wordt door andere medewerkers verwerkt. Deze groei zet zich nog steeds door.

In 2017 hebben we voor het eerst gekeken welke trend we kunnen bespeuren in de onderwerpen waarvoor het KDC wordt geraadpleegd. Voor de jaren 2012-2016 kwamen de meeste onderzoekers voor biografisch onderzoek, gevolgd door geïnteresseerden in cultuur, godsdienstig leven en internationale onderwerpen.

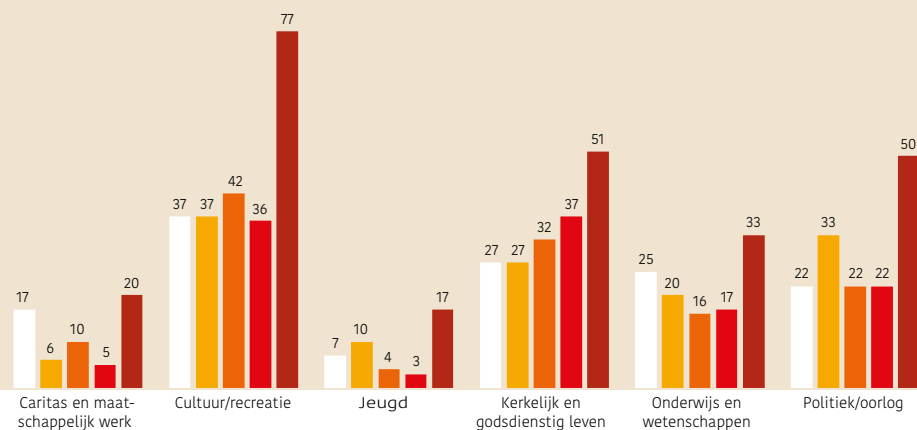
Aantal bezoekers KDC 2008-2017 en hun aantal bezoeken aan de studiezaal

Onderzoekers blijken in de afgelopen jaren minder geïnteresseerd in caritas, jeugd, onderwijs en economische aspecten. Dit is een heel globaal beeld omdat de biografische belangstelling overlapt met de andere categorieën. Wel is duidelijk dat onderzoek naar personen een belangrijke activiteit is. Op zich niet verwonderlijk voor een instelling als het KDC die veel grote en kleine persoonsarchieven bewaart en beheert.

COMMUNICATIE NAAR BUITEN

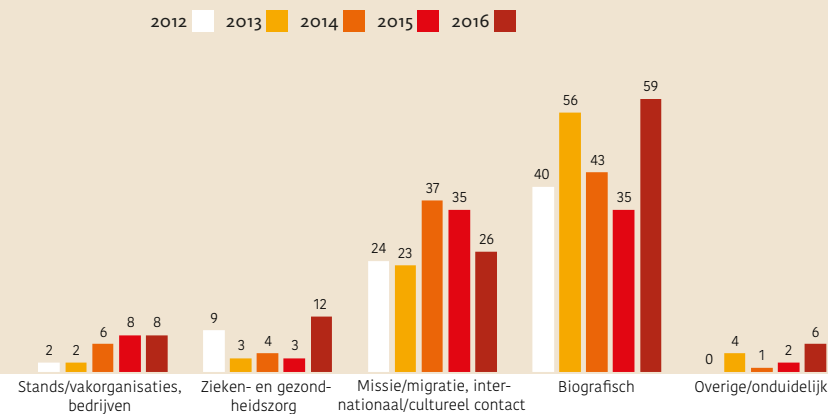
Deze trend onthult dat onderwerpen die in eerdere fasen de belangstelling trokken, zoals emancipatie, kerkgeschiedenis en het verzuilde leven, aan aantrekkingskracht hebben ingeboet (al is een revival altijd mogelijk). Deze onderwerpen werden gemakkelijk met het KDC geassocieerd, maar er zijn natuurlijk allerlei andere historische vragen op te werpen, zoals de vraag naar het ontwaken van en de crisis in de massademocratie, internationale verbanden en zorg voor de natuur. Het KDC heeft nog geen uitgewerkt communicatieplan om deze nieuwe richtingen te bedienen (dat staat voor 2018 op het programma), maar doet natuurlijk wel zijn best om belangstellenden te bereiken, bijvoorbeeld via de website. Hoewel de zichtbare aanpassing pas begin 2018 werd aangebracht, is er in 2017 achter de schermen ook aan verbetering gewerkt.

Het KDC is in 2015 begonnen wekelijks gebeurtenissen, publicaties en attenties via Facebook aan te kondigen. In afwachting van een nieuw communicatieplan heeft het KDC dankzij een natuurlijke groei een toename van 150 naar ruim 200 volgers gerealiseerd. Veel van deze volgers zien we terug op onze bijeenkomsten.

Ook levert het KDC informatie voor de nieuwspagina van de Radboud Universiteit, interne berichten voor UB en voor de letterenfakulteit. Twee nummers van Impressie per jaar informeren de achterban over de manieren waarop de collecties van het KDC voor onderzoek worden benut. Voor studenten levert dat vaak hun eerste publicatie op. De duizend exemplaren worden wijd verspreid. Uit de vele reacties op de rubriek "wie wat waar" waarin de hulp van de lezers wordt ingeroepen om personen en plaatsen op foto's te identificeren, blijkt dat het blad met aandacht gelezen wordt. Op een wetenschappelijk niveau voeren KDC-medewerkers samen met collega's van verwante instellingen de redactie van Trajecta. Religie, cultuur en samenleving in de Nederlanden/Religion, Culture and Society in the Low Countries en van het Documentatieblad voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis na 1800.

Thematische verdeling van onderzoeksonderwerpen in het KDC 2012-2016

Onze medewerkers beantwoorden dagelijks uw bezoekersvragen via telefoon, mail en aan de balie.
Foto: J. Huntjens.

Wanneer er een verzoek binnenkomt om een rondleiding te verzorgen, verkoopt het KDC nooit nee. In 2016 bezochten de nieuwe studentenpastor het KDC en ook de staf van het Titus Brandsma Instituut, studenten geschiedenis van de Hogeschool Arnhem Nijmegen, Radboud studenten theologie en religiegeschiedenis, de bezoekers van de Ariënslezing, secretaresses en nieuwe medewerkers aan de universiteit. In 2017 werden rondleidingen verzorgd voor de nieuwe generatie studenten, maar ook voor de Personeelsvereniging en de Bijbelclub van de heer van Agt. De samenwerking met de UB wordt steeds intensiever, voor de UB-lunchlezing over het KDC was zelfs zoveel belangstelling dat die nog een keer werd herhaald.

IN DE VITRINE

De tentoonstellingen die het KDC inricht, zijn vooral bedoeld om een bijzonder aspect uit de collecties of een bijzonder persoon uit KDC-kring in de etalage te zetten. Dat gebeurt deels in de eigen studiezaal en deels in de omloop van de UB. Vooral foto's en voorwerpen lenen zich goed voor dit doel. In 2016 toonde het KDC affiches die opriepen tot financiële steun voor de Katholieke Universiteit Nijmegen en tot een stem op katholieke politieke partijen. Een selectie van de prachtige foto's van fotograaf Louis van Paridon over het katholieke leven in Nederland riepen veel aha-reacties op. Ook de bijzondere collectie over dirigente Antonia Brico (1902-1989) en geborduurde kruiswegstaties van de firma Stadelmaier uit Nijmegen leenden zich voor het presenteren aan een breed publiek.

Kleinere opstellingen laten iets zien over het leven binnen de KDC-gemeenschap door kleurrijke KDC-medewerkers die met pensioen gaan in de schijnwerper te zetten. 'Hoofd' Lodewijk Winkeler kreeg een tentoonstelling over zijn leven met stropdassen, en bibliothecaris Lennie van Orsouw een met bijzondere boekenleggers met religieuze afbeeldingen uit de collecties van KDC (en van haar eigen verzameling).

Tentoonstelling 'Het katholiek politiek affiche' (juni 2016).
Foto: P. Koopmans.

Een bijkomend voordeel is dat de bescheiden catalogus die deze tentoonstellingen vergezelt, gelijk een compacte inleiding op een onderwerp biedt, waarop beginnende onderzoekers kunnen voortbouwen. Als daardoor bezoekers tot nader onderzoek worden verleid, is ons doel bereikt. Een mooi voorbeeld is dat de tentoonstelling over de Nederlandse emigrante Antonia Brico, een hoogleraar Amerikanistiek met twee studenten op het spoor zette om een autobiografisch interview met deze eerste vrouwelijke orkest-dirigent in Amerika te analyseren en als bron te publiceren.

Maandelijks halen wij archieven op bij particulieren en instellingen. Zoals hier enkele memorabilia van kardinaal Van Rossum (juli 2016).
Foto: P. Koopmans.

3 COLLECTIES

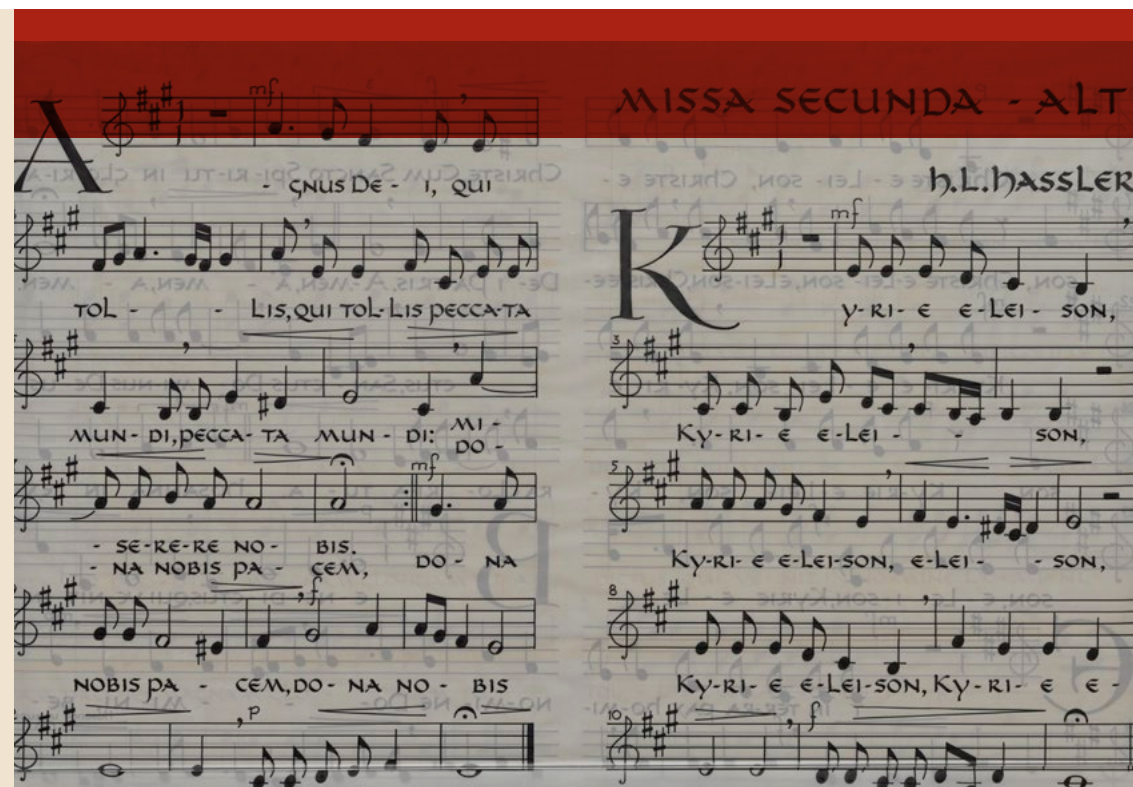
AANWINSTEN VOOR HET ARCHIEF

Een goede graadmeter voor wat er nog in katholiek Nederland aan collecties in omloop is, is de jaarlijkse groei van de KDC-collectie met nieuwverworven archieven en aanvullingen op bestaande archieven. In totaal leidde dat in 2016 tot een aanwas van 171 meter en in 2017 van 111 meter. Deze toename past in de trend van de afgelopen jaren die gemiddeld 150 meter opleverde. Daarnaast werd er ook archief geschoond van niet-relevant materiaal. Zo blijft er ruimte voor groei. Die groei bestaat vooral uit kleinere collecties van personen of organisaties, die samen het mozaïek van katholiek Nederland inkleuren. Het KDC gaat (nog) niet actief op pad om collecties te verwerven, al worden er wel lijntjes uitgegooid. Een werkvoorraad van 1500 meter staat nog te wachten.

Het ontsluiten van archieven zodat gebruikers makkelijk kunnen vinden wat ze nodig hebben, is de kerntaak van het KDC. De inspanningen in de afgelopen twee jaar laten goed zien dat er keuzes gemaakt worden: bestaande beschrijvingen gedetailleerder maken (wat we vooral in 2016 hebben gedaan omdat eerdere beschrijvingen te globaal waren en wat veel tijd in beslag nam) of nieuwe beschrijvingen maken. Dat laatste konden we in 2017 weer volop doen. Deze keuze verklaart het verschil in aantal meters dat in deze jaren is verwerkt: 19 meter archief in 2016 en 103 meter in 2017.

Ook de digitaliseringsinspanningen nemen zichtbaar toe, bijvoorbeeld de toename van losse dossiers die op verzoek van onderzoekers worden gescand (350 in 2016 en ruim 6000 in 2017). Ook het aantal gescande pagina's van grote archieven, goed voor 24.000 scans in 2016 en 30.000 in 2017, neemt toe. Deze projecten nemen vaak meer jaren in beslag, vooral het deel dat valt onder het Metamorfoze-programma dat subsidies verstrekt om collecties van nationaal belang digitaal veilig te stellen. In 2017 heeft het KDC meer capaciteit vrijgemaakt voor deze projecten, zodat deze ook in 2018 kunnen doorgaan.

Fragment bladmuziek van muziekuitgeverij Annie Bank.
Collectie KDC.

BIJZONDERE VERHALEN

Een bijzondere aanwinst in 2017 was het archief van de muziekuitgeverij Annie Bank. Niet de eerste uitgeverij in onze collectie, wel een heel bijzondere. De Amsterdamse Annie Bank (1914-2002) maakte partituren voor haar broer, die koordirigent was. In 1941 begon zij een drukkerij en uitgeverij van koormuziek. Zij richtte zich in eerste instantie op het uitgeven van muziek voor de rooms-katholieke kerk en componisten als Hendrik Andriessen, Jan Mul, Albert de Klerk en Herman Strategier.

Maria ter Steeg-Van Wayenburg in 1994.

Hoewel de institutionele archieven qua omvang nog steeds de bulk van het nieuwe archiefmateriaal uitmaken, zijn de laatste jaren juist de persoonsarchieven de krenten in de pap. In 2016 ontvingen we het archief van Maria ter Steeg, Dame in de Orde van de Heilige Gregorius. Een titel die ze met recht ontving, want ze heeft haar sporen in katholiek Nederland zeker verdiend. Zij was onder andere pastoraal werkster bij het KRO-omroepbestuur, hoofd godsdienstige programma's van de RKK/KRO, voorzitter van de internationale katholieke vereniging voor radio en televisie, staf en bestuurslid van het aartsbisdom Utrecht, voorzitter van Justitia et Pax Nederland en secretaris van de instelling Hulp en Recht.

Voor al in de jaren vijftig en zestig zongen in Europa nog veel jongenskoren gregoriaans. Op verzoek van dirigenten maakte Annie Bank grote vellen (zo groot dat ze nauwelijks op onze scanner passen) met de muzieknoden die vóór het koor werden gezet: de jongens keken naar de grote vellen en tegelijkertijd had de dirigent hun aandacht. De gregoriaanse noten werden met de hand op transparanten getekend en daarna door middel van lichtdruk vermenigvuldigd. De uitgeverij is inmiddels in Duitse handen, maar van voormalig eigenaar Hans Oostendorp mochten wij de stukken uit de beginjaren in onze collectie opnemen.

BOEKEN EN TIJDSCHRIFTEN

Periodiek worden specialistische onderdelen van de bibliotheek bekeken op hun waarde voor de doelstelling van het KDC en de mate van toegankelijkheid. Zo werd de aanvulling van de knipselcollectie stopgezet omdat de meerwaarde was verdwenen, nu onderzoekers krantenartikelen via LexisNexis of Delpher raadplegen. Via de KDC-catalogus zijn de onderwerpen van de aangelegde knipselmappen te vinden en op de studiezaal te raadplegen.

Een deskundige musicologe heeft in 2017 de kleine collectie bladmuziek bekeken en geadviseerd om een paar unieke stukken bij gespecialiseerde collecties onder te brengen. Een representatief voorbeeld van wat een katholiek kerkkoor in bezit had, wordt bewaard vanwege de documentaire waarde.

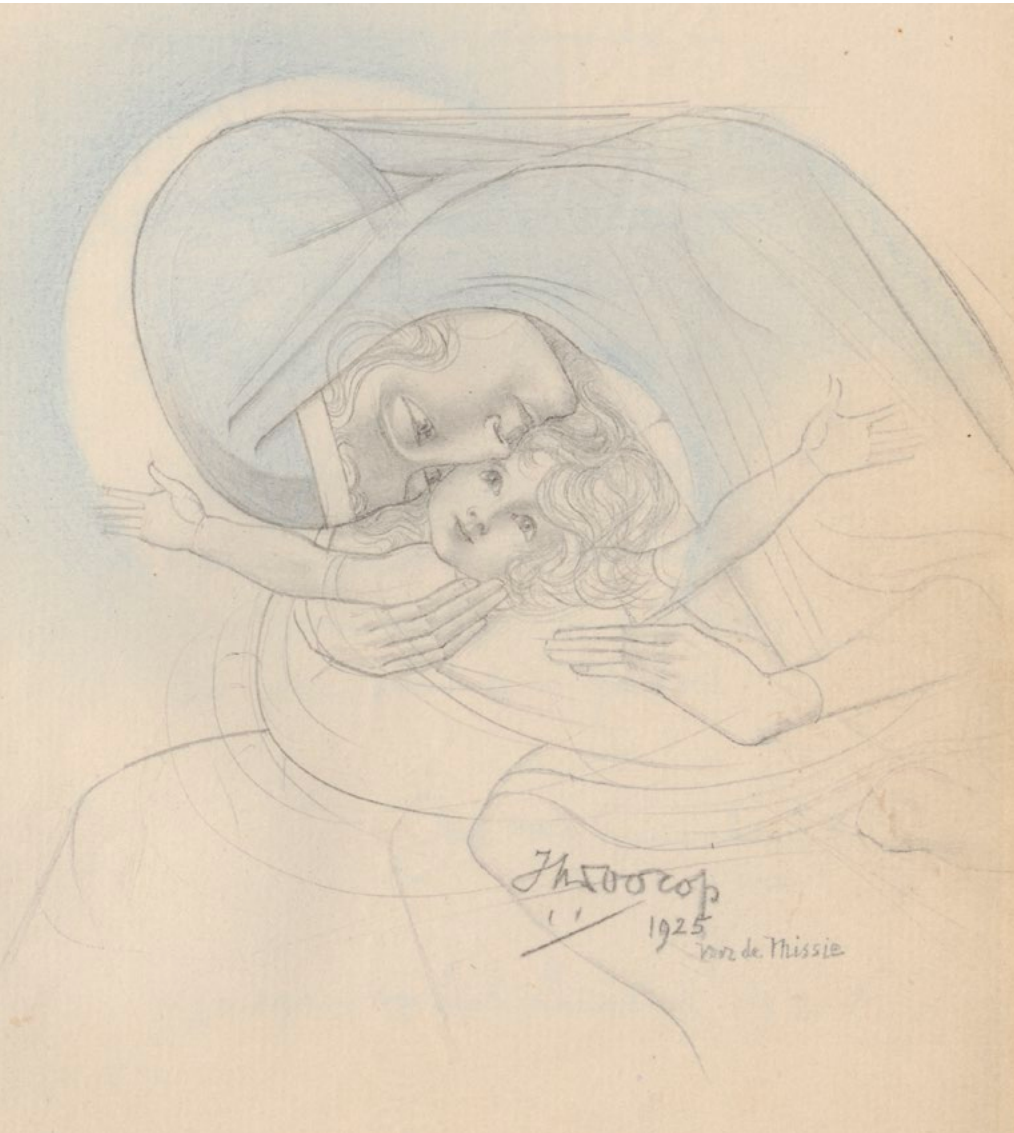
Het Kleuterbladje 1950, De Kwekker 1957, Filmfront 1958, Fanaal 1937. Collectie KDC.

Het bezit aan gedrukt materiaal groeit gestaag door: in 2016 met 1002 titels en in 2017 met 690 titels tot ruim boven de tweehonderdduizend banden. Daarvan werden in 2016 140 titels gekocht en in 2017 130 titels. Dus 80-85 procent komt via schenkingen binnen. In 2016 schonken 24 personen prentjes, brochures, boeken, tijdschriften en manuscripten aan de KDC-collectie. Een opmerkelijke collectie kwam in het najaar van 2016 van A.W.M. van Gennip. Onder de 25 schenkingen in 2017 bevond zich een mooie aanvulling op het uitgavefonds J.R. van Rossum en van Dekker & Van de Vegt. Daarnaast bewaart het KDC 275 tijdschriftreeksen en 80 digitale nieuwsbrieven.

Het KDC leverde een cruciale bijdrage aan het enorme digitale bestand van kranten en tijdschriften in Nederland (toegankelijk via www.delpher.nl). In dit programma worden kwetsbare publicaties digitaal opgeslagen zodat de originelen beschermd worden. Samen met het Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven (ENK) heeft het KDC een representatieve selectie van katholieke periodieken gemaakt ter opname in deze nationale collectie. In 2016 leverde het KDC 42 tijdschriften uit de eigen en de UB-collectie aan deze collectie met gezamenlijk 185.000 pagina's en in 2017 78 tijdschriften met ruim 710.000 pagina's. In 2018 wordt aan deze digitale collectie nog een honderdtal katholieke titels toegevoegd door het samenwerkingsverband KDC-ENK. Eens per jaar komen al deze pagina's beschikbaar voor de gebruiker. Zo slaat het KDC een dubbelslag: rijke bronnen van het katholiek erfgoed worden gemakkelijk toegankelijk en het fragiele materiaal wordt goed beschermd.

"Madonna en kind" door Jan Toorop uit het album van de Rotterdamse Onderlinge Missie Arbeid. 1925. Collectie KDC.

BEELDEN EN VOORWERPEN

Het KDC heeft ruim 200.000 foto's in zijn collectie. Zij zijn in belangrijke mate een 'bijvangst' bij de archieven die bij het KDC binnenkomen, zoals missiefoto's bij het archief van de Pauselijke Missiewerken, foto's van katholieke politici in het archief van de KVP, privéfoto's bij de persoonsarchieven. Daarnaast hebben we collecties van enkele fotografen die katholiek Nederland op de beeldplaat hebben vastgelegd. Begin 2016 werd onze collectie aangevuld met honderden foto's van een van de belangrijkste katholieke fotografen: Louis van Paridon (1922-2016). Van Paridon staat bekend om zijn haarscherpe beelden van de Nederlandse katholieke wereld in de jaren vijftig en zestig, toen ons land in opbouw was en het straatbeeld nog herkenbaar katholiek was door de vanzelfsprekende aanwezigheid van paters, zusters en broeders. Zijn collectie vormt een belangrijke aanvulling op de KDC-beeldbank.

Het KDC herbergt steeds meer kunstvoorwerpen. In 2017 werd die collectie uitgebreid met het prachtige en kostbare ROMA-album. ROMA staat voor Rotterdamsche Onderlinge Missie Arbeid, een organisatie die zich erop richtte mensen warm te maken voor de missie, zowel voor donaties als voor het werven van missionarissen. In september 1925 werd een grote missietentoonstelling georganiseerd in het voormalige stadhuis aan de Kaasmarkt. Hier was op kunstgebied iets te zien wat volgens de landelijke krant De Maasbode nog nooit eerder tot stand was gekomen: een bundeling van bijdragen van kunstenaars uit diverse disciplines, die ten bate van de missie werd verkocht. Bij de totstandkoming ervan speelde de journalist Jan Nieuwenhuis een grote rol. Hij wist 56 kunstenaars en schrijvers te bewegen een bijdrage te leveren, wat resulteerde in een heel bijzonder album met bijdragen van onder anderen Gerard Brom, Joan Collette, Albertine Steenhoff-Smulders en Jan Stuyt en met als pronkstuk een prachtige Madonna met Kind van Jan Toorop. Dochter Lydwien Nieuwenhuis schonk het unieke exemplaar aan het KDC.

Deelnemers in de Pax Christi voettocht van 1971.

In vergelijking met het aantal scans van papieren documenten is de omvang van het aantal gescande foto's bescheiden. In 2016 werden er 1618 foto's gescand en ingevoerd in de catalogus, in 2017 waren dat er 1520, vooral uit de collecties van Van Paridon, de beeldredactie van De Bazuin en Dienst communicatie Radboud Universiteit. Deze foto's zijn de moeite waard voor anderen en zijn zo makkelijk vindbaar. Ook werd er een begin gemaakt met het fotograferen en beschrijven van de voorwerpen die meekomen met archieven of soms los worden aangeboden. Het fotograferen kost veel tijd. Toch konden in 2016 129 en in 2017 130 beschrijvingen met foto's aan de catalogus worden toegevoegd. In 2016 is een begin gemaakt met het scannen van de portretten op priesterprentjes. Dat jaar werden er 296 exemplaren toegevoegd en in 2017 nog 227. Zo wordt de toegankelijkheid en de variatie van het beeldarchief over het Nederlands katholicisme steeds beter.

4 PROJECTEN

Veel werk dat op het KDC gebeurt heeft een routinematig karakter. Titels worden ingevoerd, lijsten worden bijgehouden en aangevuld, trefwoorden gecontroleerd, inventarissen gemaakt, gegevens in databestanden ingevoerd, koppelingen tussen bestanden aangebracht, etc. Dit is noodzakelijk, maar 'onzichtbaar' werk, dat nooit klaar is. Daarnaast zijn er projecten die binnen een bepaalde tijd moeten worden afgerond. De belangrijkste projecten worden hieronder gepresenteerd. Ze worden strategisch ingezet om de missie van het KDC uit te voeren. Verreweg het langstlopende project is het samenstellen van de Bibliografie Katholieke Nederlandse Periodieken. Net als zijn voorgangers kampte deel 4 over onderwijs met een reeks tegenslagen door langdurige ziekte en uitgelopen werkzaamheden. Het is verheugend dat de 900 titelbeschrijvingen aan het eind van 2017 klaar waren en dat de laatste redactiefase is aangebroken. Alles wijst erop dat deel 4 in het najaar van 2018 echt zal verschijnen. De ervaringen hebben er wel toe geleid dat er een bezinning op gang is gekomen om het laatste deel 5 niet alleen binnen de afgesproken termijn (voorjaar 2020) te laten verschijnen, maar ook om daarbij

Klassenfoto van de hoogste klas van de Sint Jansschool te Tilburg. Fraters van Tilburg 1923.

een digitale slag te maken, zodat de rijke inhoud van de katholieke publicaties (met minstens 4000 titels) ook door zoveel mogelijk onderzoekers zinvol kan worden benut.

In 2017 heeft het KDC het project omarmd dat Radboud-historici prof. Marit Monteiro, dr. Marit Leenders en dr. Harmen Kaal hadden opgezet om een volksbeweging voor het behoud van het katholiek onderwijs te onderzoeken. Dit project vond zijn oorsprong aan de Vrije Universiteit waar een manier was gevonden om de 300.000 namen van orthodox-protestanten die in 1878 protesteerden tegen de kostenverzwaring van het bijzonder onderwijs waardoor 'hun' scholen in gevaar kwamen, met behulp van een paar honderd vrijwilligers te identificeren en in een database op te nemen. Vanuit Nijmegen worden met deels dezelfde vrijwilligers 164.000 handtekeningen van katholieke burgers uit heel Nederland aan dit bestand toegevoegd. Deze gezamenlijke database is voor iedereen toegankelijk en kan gebruikt worden door genealogen en onderzoekers die op zoek zijn naar de oorsprong en aard van politieke bewegingen van onderop. Eind 2018 worden de eerste resultaten verwacht.

Het KDC heeft van de rijksoverheid een subsidie van ruim € 200.000 ontvangen voor de conservering en digitalisering van het archief van de Brabantse priester en publicist Wouter Lutkie (1887-1968). Lutkie stond, overigens zonder vuile handen te hebben gemaakt, aan de wieg van het katholieke fascisme in Nederland, maar was ook sociaal actief en een enthousiast esperantist. De subsidie zal worden besteed aan het scannen, repareren en duurzaam bewaren van de ruim 250.000 pagina's die het archief telt. Dit project zal twee jaar in beslag nemen.

De diplomatieke vertegenwoordiger van het Vaticaan, Nuntius Aldo Cavalli, bezocht het KDC op 7 juni 2017 en toonde grote belangstelling voor onze collectie. Foto: P. Koopmans.

In september 2017 organiseerde het KDC de eerste bijeenkomst voor de archivariissen van alle bisdommen. Foto: P. Koopmans.

5 NETWERKEN

Het KDC opereert op wetenschappelijk en op maatschappelijk terrein en legt en onderhoudt contacten in beide domeinen. In 2016 is een wetenschappelijke adviesraad ingesteld onder leiding van hoogleraar Marit Monteiro. De leden vertegenwoordigen verschillende faculteiten en instellingen aan de Radboud Universiteit alsmede verwante instellingen zoals het Leuvense zusterinstituut KADOC en de Protestantse evenknie, het Historisch Documentatie Centrum (HDC). Zij adviseren de staf over onderzoekthema's. Samen met de leden van de wetenschappelijke adviesraad heeft het KDC de volgende onderwerpen bedacht die invulling geven aan het streven om aan te sluiten bij hedendaagse vraagstukken:

1. Crisis van de democratie en vernieuwingsprocessen
2. Secularisering en populisme
3. Immigratie, emigratie en integratie
4. Ontwikkelingshulp en postkolonialisme
5. Onderwijsbeleid en bijzondere scholen
6. De overgang van de verzorgings- naar participatiesamenleving
7. Europese integratie

Deze thema's vormen de leidraad voor het nemen van initiatieven, het aangaan van samenwerkingsverbanden en het verzamelen van collecties.

De bestuursleden van de Stichting Vrienden van het KDC vormen de link naar maatschappelijke partners, organisaties van religieuzen en politieke netwerken. Zij brengen hun ervaringen in bij het nadenken over thema's en sprekers en adviseren over het aanbrengen van financiële middelen. Dankzij de financiële steun van de stichting konden speciale publicaties uitgebracht worden en kostbare documenten worden gerestaureerd ten behoeve van onderzoek.

Een derde forum van belang is het samenwerkingsverband van archiefvertegenwoordigers die zich verantwoordelijk weet voor particuliere archieven. Ook hierin is het KDC actief om te anticiperen op ontwikkelingen in politieke trends, omgang met privacy, digitalisering en e-depots. Grote (en kleinere) overheidsarchieven en particuliere instellingen stemmen zo hun acquisitiebeleid op elkaar af opdat voor Nederland belangrijke collecties niet verloren gaan.

Op uitnodiging van het KDC zijn de archivariissen van alle bisdommen in september 2017 voor het eerst samengekomen om te spreken over hun knelpunten en beleid. De bijeenkomst voldeed aan de behoefte en er zullen er meer volgen.

De inspiratiebronnen voor nieuwe thema's worden aangeboord door geregeld contact te houden met de faculteiten Letteren en Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen, vooral met leerstoelhouder voor de Geschiedenis van het Nederlands Katholicisme prof.dr. Marit Monteiro. Daarnaast met de Thomas More Stichting, het Cobbenhagen instituut, het KADOC, het HDC, het Centrum voor Parlementaire Geschiedenis, het Titus Brandsma Instituut, het Europese netwerk van archieven van de christendemocratie Civitas, de Stichting Academisch Erfgoed, het historisch comité van het CDA, regionale archieven en erfgoedinstellingen in de provincies Gelderland, Brabant en Limburg.

6 PERSONEEL

De personeelsomvang van het KDC is constant, ook al stromen collegae en vrijwilligers in, door en uit; per saldo is er een formatie van 10 voltijdsplaatsen, die worden verdeeld onder de staf, directeur met afdelingshoofden/collectiespecialisten en de medewerkers bij de balie, de catalogusafdeling en bibliotheek en voor

Het Wondermoose Leven van Maria door W. Persijn en J. Hebbelynck. 1940.
Uitgegeven door Wed. J.R. van Rossum.

Vrijwilligers aan het werk.
Foto: P. Koopmans.

het archief/beeld en geluid. Veel taken moeten worden gecombineerd. Soms is dit lastig, vaak ook verrijkend omdat er meer afwisseling in het werk ontstaat. Steeds vaker kan er een beroep worden gedaan op de expertise in de UB of bij andere afdelingen van de Radboud Universiteit.

Sinds het ontstaan biedt het KDC een werkplek voor mensen die gedijen in een rustige, prikkelarme omgeving. Deze plekken zijn structureel. Daarnaast biedt het KDC een leeromgeving voor pas-afgestudeerden die werkervaring nodig hebben of personen die een loopbaanwisseling doormaken en aanvullende vaardigheden willen ontwikkelen. Het lukt steeds beter om iedereen op haar of zijn sterke punten in te zetten. Het personeelsbeleid aan de universiteit is erop gericht medewerkers mobieler te maken, zodat ze minder exclusief op een product gericht zijn en meer samen gaan werken. Zo ontstaat er meer variatie in het werk en kan expertise gemakkelijker gedeeld worden, bijv. op gebied van digitalisering.

De vele vrijwilligers die zich bij het KDC aanmelden, zorgen voor een welkome aanvulling bij taken die anders blijven liggen. Ze helpen op alle niveaus mee met uitvoering en verdieping, vaak met een eigen deskundigheid. Dankzij de goede sfeer op het KDC blijven ze vaak lang meedraaien. Sinds de zomer van 2017 zoekt het KDC gericht naar vrijwilligers voor bepaalde projecten: vooral voor het identificeren van foto's en het uitzoeken van schenkingen en het invoeren van extra gegevens. Hun inbreng en ervaring wordt zeer gewaardeerd.

De staf verzorgde een inhoudelijke cursus over het Nederlands katholicisme voor alle medewerkers (inclusief vrijwilligers) om het zicht op het erfgoed dat het KDC beheert, weer scherp te krijgen. Een jaarlijkse KDC studiereis bindt iedereen samen. In 2016 werd de Sint Walburgiskerk en bibliotheek van Zutphen bezocht. In 2017 kregen de medewerkers een deskundige rondleiding in de Cenakelkerk en begraafplaats en in het Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven in St. Agatha. Het KDC heeft met beide instellingen veel gemeen en deze bezoeken versterken onze kring van kennis.

In oktober 2017 maakte Bart Nijpels een rapportage voor HUMAN-VPRO over 'de Hoofdenaffaire' (1989). Hiervoor raadpleegde hij de KRO-archieven, die het KDC bewaart. Foto: P. Koopmans.

7 FINANCIËN

Het KDC krijgt voor de structurele kosten geïmmerseerde financiële ondersteuning van de Radboud Universiteit. Dat biedt een solide basis om de kerntaken uit te voeren. Maar om nieuwe ambities te kunnen realiseren zijn aanvullende bronnen nodig en die kunnen pas worden aangeboord na relatie-opbouw. In regelmatig overleg met de afdeling Fondswerving en Relatiebeheer van de Radboud Universiteit worden de opties bekeken en zal de Stichting Vrienden KDC zich bezinnen op haar rol. Een geslaagde onderneming was de aansluiting bij het grootschalige E-humanities project van het Volkspetitionnement (zie projecten) dat dankzij de soepele samenwerking met de letterenfaculteit van de Radboud en de Vrije Universiteit interne en externe financiers vond, zoals het Kuypersfonds en Schaefferfonds. Gesprekken staan gepland met afdeling Charitas van ABN-AMRO. Aanvragen zijn (mede) ingediend voor fondsen van het Prins Bernhard Cultuurfonds en DANS.

8 PLANNEN

Het belangrijkste doel in 2016 was om het KDC op een vernieuwingsspoor te zetten. Dit proces ging begin 2017 van start en heeft ertoe geleid dat de doelstelling van het KDC opnieuw werd geformuleerd. De nieuwe missie richt zich op aansluiting bij hedendaagse vraagstukken, door een ontmoetingsplek voor onderzoekers te zijn, nieuwe ideeën te ontwikkelen en het katholiek erfgoed te actualiseren. In 2018 worden de acquisitieplannen voor archieven, audiovisuele en boekencollecties opnieuw vastgesteld voor een periode van vijf jaar. Veel bronnen ontstaan alleen in digitale vorm. Om deze op te kunnen nemen in de KDC-collectie moet de digitale infrastructuur worden aangepast.

Op 31 oktober 2017 bezocht Daniël Wigboldus, voorzitter van het College van Bestuur van de Radboud Universiteit het KDC. Foto: P. Koopmans.

Omdat het KDC vooral gedijt in een sterke wisselwerking met belanghebbenden, was de eerste stap het vergroten van de zichtbaarheid. In 2017 organiseerde het KDC per kwartaal een workshop over een onderdeel van de collectie met (meestal) jonge onderzoekers. Gemiddeld kwamen daar 40 personen op af. Daardoor leerden nieuwe doelgroepen het KDC kennen. Dit podium willen we in 2018 blijven bieden. Ook wil het KDC zijn expertise inzetten in bijdragen aan praktijkcolleges.

Strikt genomen is het KDC geen onderzoekscentrum, want het onderzoek aan de Radboud Universiteit vindt plaats onder de supervisie van de onderzoeksdirecteuren, maar de medewerkers delen hun expertise graag in publicaties en door lezingen. Vaak gebeurt dat op uitnodiging van een verwante instelling, maar ook op eigen initiatief door de KDC-staf om opgebouwde kennis door te geven. Een beproefd middel om het KDC als nationaal instituut voor katholieke maatschappelijke aspecten te profileren is om deel te nemen aan landelijke evenementen zoals de herdenking van 100 jaar algemeen kiesrecht en de gelijkstelling van het bijzonder onderwijs in de Eerste Kamer op 29 november 2017. Ook in 2018 wil het KDC aansluiten bij soortgelijke publiekstrekkingen. Op 31 mei organiseert het KDC een symposium over 100 jaar vrouwenkiesrecht in relatie tot de kerken, de samenleving en christendemocratische partijen. Door samen met partnerinstellingen dit soort evenementen te organiseren ontstaan nieuwe inzichten en komen nieuwe doelgroepen in contact met het KDC.

In 2018 hoopt het KDC ook een significante bijdrage te leveren aan het selecteren en reproduceren van beeldmateriaal ten behoeve van de viering van het 95-jarig en het 100-jarig bestaan (in 2023) van de Radboud Universiteit.

Mej M. van de Wiel, vroedvrouw te Muona-Malawi
Collectie KDC.

Kraamkamer

*Kom binnen. Hier werd geen woord vergeten.
Je weet niet half wat in mij leeft. Ik las de brieven*

*Die de jonker aan de oma van je oma schreef,
bewaarde tractaten en testamenten. Ik weet wie*

*ooit geboren werd uit wie, zag glasnegatieven
van families die onder je handen verder leven,*

*bestekken voor kerken en paleizen, zaailingen
voor reusachtige bomen – een wereld die draaide*

*in jonger licht. Achter mijn vensters loopt het spoor
terug naar wat was voordat jij begon te bestaan.*

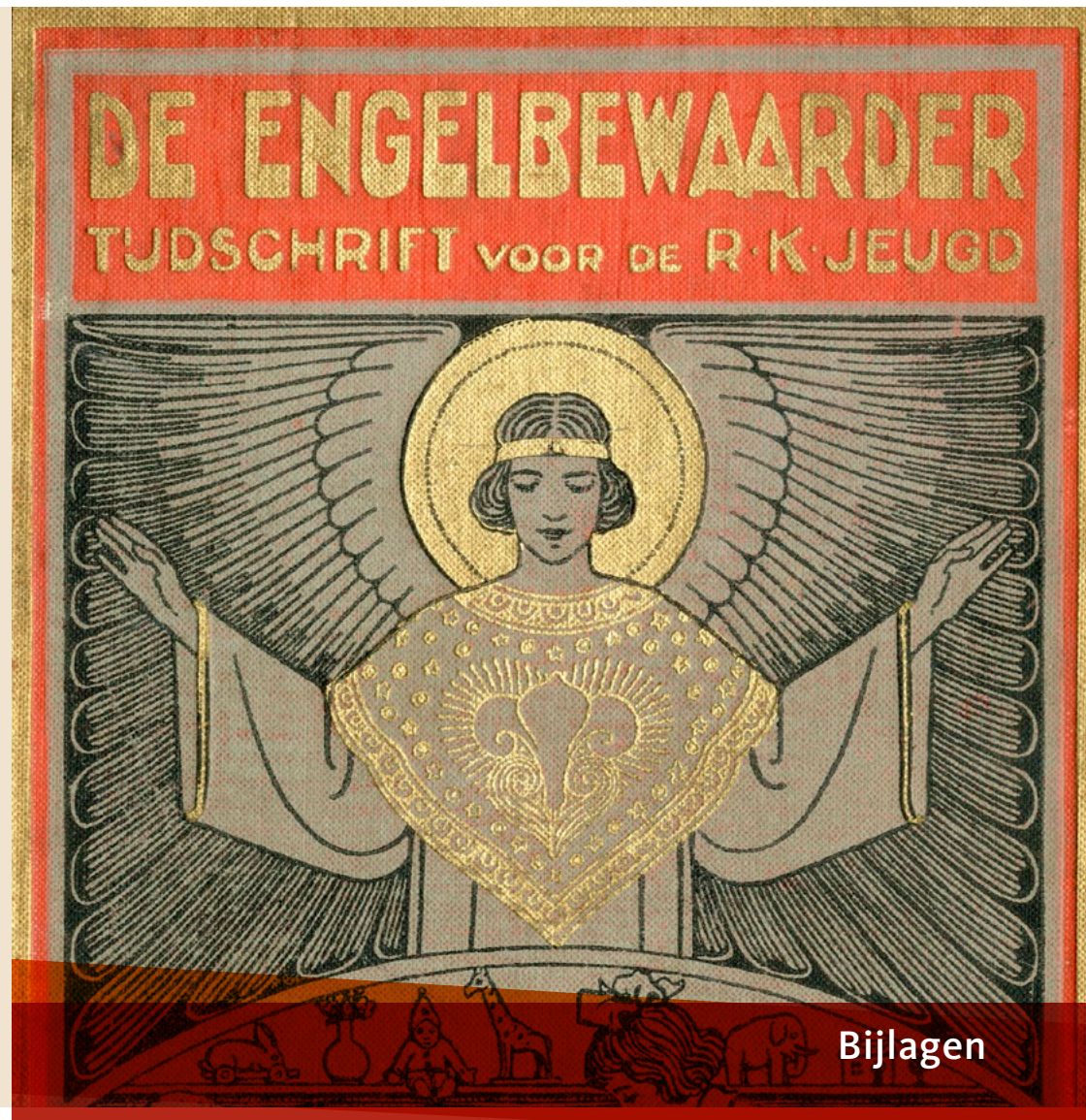
*Kijk zelf maar. Je bent zoveel jonger dan je dacht.
Dit archief is de kraamkamer van je verleden.*

DANKWOORD

Met veel voldoening kijkt het KDC terug op twee goedgevulde jaren waarin de goede reputatie van het KDC is versterkt en nieuwe initiatieven zijn geboren. Dit resultaat was niet mogelijk zonder de grote schare van mensen en instellingen die het KDC een warm hart toedragen, belangeloos advies en assistentie verlenen, uitnodigen om mee te denken en inschakelen om nieuwe inzichten te verwerven. Met zoveel welwillendheid en vertrouwen is het een genoegen om de missie van het KDC uit te voeren en zo het katholiek erfgoed tot vrucht te laten komen.

De rol van 'culturele vroedvrouw' die een archief speelt is prachtig verwoord in het gedicht *Kraamkamer* dat Igmar Heizte in opdracht van Het Utrechts Archief in 2012 maakte en dat in de studiezaal van het KDC hangt.

De Engelbewaarder 1938. Collectie KDC.

Bernard Huijbers op een zangmiddag in de Dominicuskerk ter gelegenheid van zijn vijfenzeventigste verjaardag. 1997.

NIEUWE ARCHIEVEN 2016

Berchmanianum (bewaargeving 5 jaar)
Blijlevens C&S, prof. dr. A.J.M.
Breukel, Joop
De Linie (bewaargeving 5 jaar)
Hülsken, Marloes
Koster, Rita de
Kritische Gemeente IJmond
Margry, P.J.
Prinsen, Karel
Schmitz, Ben
Steeg, M.H.A. ter
Stichting Sint Claverbond
(bewaargeving 5 jaar)
Theologische Faculteit Tilburg
Vereniging van Reünisten van de
Katholieke Universiteit Nijmegen
Willemen, Niek

NIEUWE ARCHIEVEN 2017

De Vliering. Vlamingen in het Rijk van
Nijmegen
Gelder, Lambert van
Katholieke Vereniging van Leerkrachten bij
het Landbouwhuishoudonderwijs
Kruijff, prof. T.C.J. de
Leemans, H.B.J.
Maasstichting
Muziekuitgeverij Annie Bank
Politieke beweging "Resoluut"

AANVULLINGEN OP ARCHIEVEN 2016

Agnes Nolte Stichting
Beemer, T.C.J.
Bunnik, Ruud
Campen, J.F. van
Dispuut M.A.R.I.K.E.N. - Nijmegen
Engelen, J.M. van
Hoger Katechetisch Instituut
Hoogveld-instituut, Nijmegen
Huijbers, B.M.
Jong, P.J.S. de
Katholiek Vrouwengilde, provincie
Zuid-Holland
Katholieke Nederlandse Boeren-
en Tuindersbond
Margry, P.J.
Martens, M.
Nederlands Katholiek Vakverbond
Nijmeegse Universitaire Stichting
Buitenlandse Studietoelagen
Noord-Brabantse Christelijke Boerenbond
Overzicht Nederlandse bisschoppen
Quaaden, L.
Rossum, W.M. van
Schillebeeckx, E.C.F.A.
Scouting District Gooi-Zuid
Spit, W.J.L.
Steeg, L.J.M. ter
Stichting Bibliotheek Le Sage ten Broek
Stichting De Open Deur, Amsterdam

Mr. Pieters, voorzitter van de Utrechtse Leo-Vereniging, ontvangt de "Pro Ecclesia et Pontifice" uit de handen van Mgr. D. Huurdeman. 1953.

Stichting Katholiek Instituut voor
Massamedia
Studentenparochie van de H. Geest,
Nijmegen
Stuyt, Jan
Tijdschrift voor Theologie
Unie Nederlandse Katholieke
Vrouwenbeweging
Vereniging Landelijk Woonwagenwerk
Vincentiusvereniging Nederland
Vossen, J.M.H.
Wieringen, J.G.J. van
Ziekenapostolaat
Losse archivalia

AANVULLINGEN OP ARCHIEVEN 2017

Cordaid – projectdossiers
Dekker & Van de Vegt, boekhandel en
uitgeverij
Dispuut Widukind, Nijmegen
Fens, C.W.A.
Gielen, J.J.
Groot-Seminarie Rijsenburg
Ichthus, Christelijke Studenten Vereniging
Nijmegen
Jeroen Witkam. "Brug tussen Oost en West"
Katholiek Sociaal-Kerkelijk Instituut
Katholieke Centrale voor Lectuurvoor-
ziening in Gelderland

Katholieke Dirigenten- en Organisten
Vereniging
Katholieke Plattelandsvrouwen Organi-
satie/Katholieke Plattelandsvrouwen
Nederland
Katholieke Radio Omroep
Katholieke Studenten Vereniging Sanctus
Thomas Aquinas, Amsterdam
Katholieke Vereniging van Leerkrachten
bij het Landbouwhuishoudonderwijs
Klein-seminarie Leeuwenhorst, Noord-
wijkerhout
Kort, W.L.P.M. de
Laer, P.H. van
Maria Annunciatie
Nijmeegse Studenten Vereniging Carolus
Magnus
Pastoraal Concilie van de Nederlandse
Kerkprovincie
Politieke beweging "Resoluut"
Roes, dr. J.H.
Schelbergen, H.G.J.B.M.
Schillebeeckx, E.C.F.A.
Sint Bernulphus-Gilde
Spiertz, prof. dr. M.G.
Stichting Pax Christi Voettochten
Stichting Sint Joannes de Deo/Nederland
Unie Katholieke Bond van Ouderen
Vereniging Scouting Nederland
Vereniging van Pastoraal Werkenden
Nederland

J.S. Ponten, die met zijn zoon Cor het initiatief tot oprichting van de R.K. Organisten- en Directeuren-vereiniging nam (later omgedoopt tot Katholieke Dirigenten en Organisten Vereniging).

GEDIGITALISEERDE COLLECTIES 2016 en 2017

RK propagandaclub Amsterdam (2016)
Maria Viola (2016)
Henri de Greeve (2016)
John van Wieringen (2016-17)
Edelsmidse Brom (2016-17)
J.W. Cramer (2016-17)
W.L. Lutkie (2017)

ONTSLOTEN COLLECTIES 2016

Beekmans, J.
Brico, Antonia
Bruning, H.J.
Cramer, J.W.
De Jonge Werkman Bisdom
's-Hertogenbosch
De Sleutelbos
Fens, C.W.A.
Goddijn, J.J.O.
Huijbers, B.M.
Joosten, H.W.A.

Katholieke Artsen Vereniging
Katholieke Radio Omroep
Katholieke Theologische Universiteit
Amsterdam
Klijn, G.P.W.
Kolster, M.A.L.
Koster, Rita de
Ramselaar, A.C.
Reinboud, J.M.
Rooms-Katholieke Vredesbond
in Nederland
Rossum, W.M. van
Schaik, J.G. van
Schmitz, Ben
Stuyt, Jan
Vereniging voor Seminarie- en
Kloosterbibliothecarissen
Vincentiusvereniging Nederland
Viola, Maria

In de jaren 1960 en 1970 bracht fotograaf Gérard Klijn de situaties in ontwikkelingslanden en conflictgebieden in beeld. Foto's: G.P.W. Klijn

Derde Orde Apostolaat
Dienst in de Industriële Samenleving
vanwege de Kerken
Dispuut De Vijzel
Federatie van Katholieke Begrafenis-
instellingen zonder Winstoogmerk
Gemmeke, E.H.P.
Greeve, H.T.M. de
Hoger Katechetisch Instituut
Industriebond van het Nederlands
Katholiek Vakverbond
Jansen, J.L.A.
Joosten, H.W.A.
Katholieke Centrale voor Lectuur-
voorziening in Gelderland
Katholieke Jonge Middenstands Vereniging
Katholieke Lerarenvereniging Sint
Bonaventura
Katholieke Volkspartij
Katholieke Vrouwengilde, provincie
Zuid-Holland
Katholieke Werkende Jongeren in
Nederland
Katholieke Werkende Jongeren,
oördinatiegebied Limburg
Katholieke Werkende Jongeren,
coördinatiegebied Noord-Brabant
Klompé, M.A.M.
Landelijk Samenwerkingsverband van Uit-
vaartinstellingen zonder Winstoogmerk

ONTSLOTEN COLLECTIES 2017

Agnes Nolte Stichting
Algemene Katholieke Werkgevers-
vereniging
Algemene Rooms-Katholieke
Ambtenaren-Vereniging
Buytendijk, F.J.J.
Centraal Missie Commissariaat
Congregatie van OL Vrouw Onbevleete
Ontvangen en de H. Aloysius
van Gonzaga, Amsterdam
Cordaid-projecten

Sinds 2017 zet het KDC zich extra in om het archief van hoogleraar Edward Schillebeeckx te ontsluiten.

Leestool Missiologie van Katholieke Universiteit Nijmegen
Munkhof, Fran van den
Muziekbond voor Midden en Oost
Nederland Sint Willibrord
Nederlands Katholiek Vakverbond
Nederlandse Katholieke Bond van Leesbibliotheekhouders
Nederlandse Katholieke Bond van Werknemers in Industriële Bedrijven Sint Willibrordus
Nederlandse Katholieke Vereniging van Militaire Ambtenaren Sint Martinus
Pastoraal Concilie van de Nederlandse Kerkprovincie
Politiek Partij Radicalen
Schillebeeckx, E.C.F.A.
Schoonhoven, R.H.G.
Sint Willibrordvereniging, Adviesorgaan en Servicecentrum voor Oecumene
Steeg, L.J.M. ter
Steeg, Maria ter
Stichting dr. Schaepmanfonds
Stichting Joannes de Deo/Nederland
Stichting Mensen in Nood
Ven, J.J.M. van der
Zeil, P.H. van
Losse Archivalia

AANWINSTEN BEELD, GELUID EN VOORWERPEN 2016

16mm-film van de R.K. Landdag in de Apollohal in Amsterdam 1936
Album Piërre Geven, foto's van o.a. bedevaart en kerkwijding in Den Briel
Audiovisueel-materiaal "Geloven" en "Onze broer Hans"
Basisschoolset "Misje Spelen"
CD's met muziek van Bernard Huijbers en Tony Barr
Collectie van A. Botden: filmstroken, fotoalbum, bijbels, boekjes, oorkonde en 2 videobanden
Diverse collecties bidprentjes
Foto's Dienst Communicatie KUN
Foto's met seminaristen van de zusters van Bennebroek
Foto's van Mgr. P.J.A. Moors (1906-1980), bisschop van Roermond
Fotocollectie Van Paridon
Hummels en schilderij van H. Fabiola
Kinderaltaar, in 4 delen met 15 attributen
Kinderkazuifel, superplie, stola, e.d.
Knipsel-albums van het Sengerema-ziekenhuis in Tanzania
Kruisbeeld met corpus
Medailles van Berchmanianum en Broeders Penitenten

B.K.P. Stadelmaier werkt aan een nieuw ontwerp in zijn Atelier voor Kerkelijke Gewaadkunst. Foto: Bert Janssen.

Nalatenschap van C.W. Swinkels (1924-1988): boeken, foto's, albums, prentjes, medailles
Oorkonde van de Braziliaanse gemeente Belo Horizonte voor Frei Jaime Steneker
Plaat "Eerste Communie 1933"; Pius XII 1947
Prijzen Diakonieproject door het Ariëns-comité
Realia uit Wittem, voormalig Kardinaal van Rossummuseum
Stukken uit het bedrijfsarchief van Stadelmaier

AANWINSTEN BEELD, GELUID EN VOORWERPEN 2017

Album van de Rotterdamse Onderlinge Missie Arbeid
Borstbeeld van Petrus Canisius
Collectie Religieuze Kunst Jozef Bossaer
Diverse filmstroken over het gezin, de Heilige Mis, etc.
Film "Eigen weg" van de Handelsraad van de Algemene Boeren- en Tuindersbond te Arnhem

Fotoalbum van Aanneming der Eerste Jonge Werkmannen van het bisdom Breda
Fotoalbums (168 foto's) van Mgr. M.A. Jansen van Rotterdam
Foto's (digitaal) van Katholiek Bonaire
Foto's, gebedenboek, bidprentjes
Fruitschaal van W.J.F. Nuyens
Handgeschreven album filosoficum Haaren
Kruiswegstaties (geborduurd) van Stadelmaier. Ontworpen door Werner Persy
Negatieven van Wim Hornman
Vaandel R.K. Volksbond St. Aloysius Arnhem
Verpleegkundige insignes en medaille

PUBLIEKSACTIVITEITEN 2016

4 februari, drs. Bert Donks, 'Kunst in het KDC'
26 april, Ariënslezing Lodewijk Winkeler, 'Ariëns en zijn studietijd in Rome'
3 september, Tussen Kunst en Kitsch
7 oktober, Afscheidssymposium Lodewijk Winkeler

Borstbeeld van de Nijmeegse theoloog Petrus Canisius (1521-1597). Hij werd in 1925 heilig verklaard. Dit werk van beeldhouwer Jac Maris werd ter ere van deze gelegenheid vervaardigd. Foto: J. Huntjens.

Hulp in de huishouding.
Foto: Louis van Paridon.

Op 24 juni 2016 opende oud-premier
Dries van Agt de tentoonstelling
over katholieke politieke affiches.
Foto: P. Koopmans.

PUBLIEKSACTIVITEITEN 2017

- 5 april, KDC workshop met drs. Marleen Reichgelt, 'Eerst met de kleintjes beginnen', het toe-eigenen van kinderen in missiefotografie op Nederlands-Nieuw-Guinea, 1907-1935
- 23 juni, KDC workshop met drs. Vincent van den Griend, 'De rol van de KVP-ideoloog Pater Siegfried Stokman (1903-1970)' (met de Schaepman Stichting)
- 30 juni, Projectbijeenkomst Volkspetitionnement 1878 (met de afdeling geschiedenis van de Radboud Universiteit en het Amsterdam Centre for Religious History aan de Vrije Universiteit)
- 28 september, Platform Particuliere Archieven: maatschappelijke trends en acquisitiebeleid
- 5 oktober, KDC workshop met drs. Renate Stapelbroek, 'Geluk is een kwestie van herinneren? De vorming van een transnationale herinneringscultuur door Nederlandse transmigranten in en uit Brazilië (1948-2018)'
- 15 oktober, Deelname aan Pop-up Museum 024 geschiedenis, Nijmegen
- 29 november, '100 jaar Pacificatie 1917-2017; Congres over de grondwetswijziging van 1917', Eerste Kamer, Den Haag

- 7 december, KDC workshop met prof.dr. Theo Engelen en dr. Paul Puschmann, 'Was het leven sterker dan de leer? Lessen uit de historische demografie over katholieke (en islamitische) gezinsvorming tussen 1850 en 1970'

TENTOONSTELLINGEN 2016

- Propaganda voor de Katholieke Universiteit Nijmegen, 8 december 2015-1 mei 2016
- Het katholiek politiek affiche, 24 juni-16 september 2016
- Lodewijk Winkeler en het Katholiek Documentatie Centrum, 6 oktober-14 november 2016
- Katholiek Nederland door de lens van portretfotograaf Louis van Paridon (1922-2016), 12 januari-15 juni 2017

TENTOONSTELLINGEN 2017

- Antonia Brico (1902-1989): een baanbrekend dirigente, 6 januari-31 maart 2017
- Acht Kruiswegstaties van de firma Stadelmaier uit Nijmegen, april 2017

Studentes van Carolus Magnus. Uit de Almanak van 1993. Foto: J.M. Moerkerk.

500 jaar Reformatie, 500 jaar Nieuwe Testament, 20 april-31 mei 2017
Leestekens. Boekleggers uit de collecties van KDC, Lennie van Orsouw en het HDC-VU, 28 juni-31 oktober 2017

PUBLICATIES 2016

Vefie Poels en Hans de Valk, 'A Stranger in the Sacred College of Cardinals. Contextual and heuristic problems in investigating Cardinal van Rossum', in: François Jankowiak & Laura Pettinaroli (red.), *Cardinaux et cardinalat. Une élite à l'épreuve de la modernité, 1775-1978*, *Mélanges de l'école française* (Paris/Rome 2016).
Vefie Poels en Ramses Peters (red.), *Kerkhistorisch snoepgoed. Libretto amicorum voor Lodewijk Winkeler. Bij gelegenheid van zijn afscheid als hoofd van het KDC* (Nijmegen 2016).

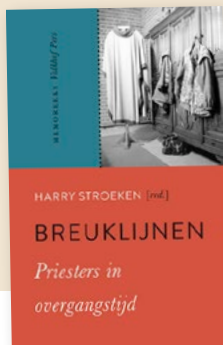
Harry Stroeken (red.), *Breuklijnen. Priesters in overgangstijd* (Nijmegen 2016).

Lodewijk Winkeler, 'De grote worsteling onzer dagen. De neothomistische scholing van Alphons Ariëns (1860-1928)' (Ariënslezing 2016), in: <http://www.arienscomite.nl/index.php/ariens-lezingen>.

Lodewijk Winkeler, 'Au-delà du Concile. Le Catholicisme Néerlandais, un laboratoire du renouveau ecclésial (1960-1975)', *Histoire@Politique. Revue électronique du Centre d'histoire de Sciences Po* (Parijs, 2016): <http://www.histoire-politique.fr/index.php?numero=30&rub=dossier&item=278>

Lodewijk Winkeler, 'Verder dan het Concilie. Het Nederlands catholicisme, laboratorium voor kerkvernieuwing, 1960-1975', *Documentatieblad voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis na 1800*, 39 (2016), nr. 84, 59-76.

Petra van Slangen, *Verheffing en solidariteit*, (Hilversum 2017).
Uitgegeven door Uitgeverij Verloren.

Harry Stroeken (red.), *Breuklijnen*, (Nijmegen 2017). Uitgegeven door Valkhof Pers.

In september 2016 beoordeelde KDC-experts de katholieke 'kunst en kitsch' van tientallen bezoekers.
Foto: P. Koopmans.

PUBLICATIES 2017

Tim Graas, 'Het dominicanen klooster in Zwolle', in: Kees van Dooren e.a., *De triomf van Thomas van Aquino. Een schilderij van Willem van Konijnenburg* (Nijmegen 2017), 73-86.

Hans Krabbendam en Derek Rubin (red.), *American Responses to the Holocaust: Transatlantic Perspectives* (Frankfurt am Main 2017).

Hans Krabbendam, met Kendrick Oliver, Uta A. Balbier en Axel R. Schaefer, 'Special Issue: Exploring the Global History of American Evangelicalism Introduction', *Journal of American Studies* 51.4 (2017): 1019-1042.

Hans Krabbendam, 'The Gendered Agenda of American Evangelical Missions in Europe, 1945-1980', *Journal of American Studies* 51.4 (2017): 1095-1116.

Hans Krabbendam, 'A transatlantic religious alliance? American and European protestant encounters, 1945-1965', *Journal of Transatlantic Studies* 15.3 (2017), 1-17.

Hans Krabbendam, 'They Came to Stay: The Weak Transnational Relations of the Dutch in America', in: Henk Aay, Janny Venema en Dennis N. Voskuil (red.), *Sharing Past: Dutch Americans Through Four Centuries* (Holland, MI 2017), 3-23.

Vefie Poels en Hans de Valk, 'Il cardinale Willem van Rossum, Benedetto XV e la centralizzazione delle Pontificie opere missionarie a Roma (1918-1922)', in: Alberto Melloni (dir.), Giulia Grossi, Giovanni Cavagnini (red.) *Benedetto XV. Papa Giacomo Della Chiesa nel mondo dell' "inutile strage"* (Bologna 2017), Vol. I, 381-391.

Vefie Poels, 'Merkx, Louise Maria Ida Cornelia, (Wies Stael-Merkx (1926-2012)', *Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland* (2017).

Vefie Poels, 'Stienstra, Nelly (1946-2016)', *Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland* (2017).

Lodewijk Winkeler, 'De ontwikkelingen in de dogmatiek in Nederland in de eerste helft van de twintigste eeuw', in: L. Kenis (red.), *Theologie als geloofsvertolking. Historische en theologische reflecties bij het proefschrift van Piet Schoonenberg* (1948) (Leuven 2016), 15-29.

Lodewijk Winkeler, 'Doctor Angelicus in Zwolle', in: Kees van Dooren e.a., *De triomf van Thomas van Aquino. Een schilderij van Willem van Konijnenburg* (Nijmegen 2017), 87-99.

Dagvoorzitter Hans Krabbendam op het congres Honderd jaar Pacificatie (1917-2017) in de vergaderzaal van de Eerste Kamer (29 november 2017).
Foto: L. Winkeler.

PRESENTATIES EN LEZINGEN 2016

Vefie Poels, 'Cardinal van Rossum, Benedict XV and the centralization of the Pontifical Missionary Works in Rome, 1918-1922,' Congres 'Benedict 15', Fondazione per le scienze religiose Giovanni XXIII (FSCIRE) Bologna, 5 november.

Vefie Poels, Gastcollege Kerkhistorische bronnen, studenten van de FKT, Tilburg, 6 december.

PRESENTATIES EN LEZINGEN 2017

Vefie Poels, 'Het belang van de biografie van Lydwien Nieuwenhuis', Op adelaarsvleugels: Terugblik op een religieus leven, Lunteren, 21 februari.

Vefie Poels, 'Orden, congregaties en missie', Cursus Nederlands katholicisme voor KDC-medewerkers, 20 juni.

Hans Krabbendam, 'Katholieke schil of pit? Protestantse kenmerken van Nederlandse katholieken in de 19e en 20e eeuw', Studiemiddag Nederlandse Katholieken en de Reformatie, Center for Catholic Studies, Radboud Universiteit, 13 oktober.

Hans Krabbendam, 'Uitdagingen voor het beheer van katholieke archieven', symposium PKN-stadsarchief Kampen, 10 november.

Hans Krabbendam, 'Amerikaanse protestantse zendelingen in West-Europa, 1945-1975' Amsterdam Centre for Religious History, Vrije Universiteit, 5 december.

Hans Krabbendam, 'Schatgraven: bedreigingen en kansen voor het (papier) katholiek erfgoed', Symposium Stichting Echo, Den Haag, 8 december.

Prentje waarmee bekend wordt gemaakt dat op bevel van de Sicherheitspolizei de K.J.M.V. wordt opgeheven. Collectie KDC.

SAMENSTELLING BESTUUR STICHTING VRIENDEN VAN HET KDC

Prof. mr. Bas Kortmann (voorzitter), emeritus hoogleraar Ondernemingsrecht en voormalig Rector van de Radboud Universiteit

Prof. dr. Sophie van Bijsterveld, hoogleraar Religie, recht en samenleving, Radboud Universiteit en lid Eerste Kamer voor het CDA

Mr. Frank van de Heuvel, senior adviseur Public Affairs FMO - Dutch Development Bank

Drs. Rogier Moulen Janssen, voormalig secretaris van de Konferentie Nederlandse Religieuzen

Drs. Lidewij Nissen (secretaris), student geschiedenis Radboud Universiteit

Mr. drs. Dick Wijte (penningmeester), rechter en vml burgemeester IJsselstein

Na jaren trouwe dienst nam Ton Duffhues in 2017 afscheid van het bestuur.

SAMENSTELLING WETENSCHAPPELIJKE ADVIESRAAD KDC

Prof. dr. Marit Monteiro (voorzitter), hoogleraar Geschiedenis van het Nederlands Katholicisme Radboud Universiteit

Prof. dr. Jan De Maeyer, directeur KADOC en hoogleraar Geschiedenis Universiteit Leuven

Prof. dr. Theo Engelen, hoogleraar Historische Demografie Radboud Universiteit

Prof. dr. George Harinck, hoogleraar Geschiedenis van het Neocalvinisme en directeur van het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme (1800-heden) Vrije Universiteit

Dr. Alexander van Kessel, onderzoeker Centrum voor Parlementaire Geschiedenis, Radboud Universiteit

Prof. dr. Fred van Lieburg, hoogleraar Religiegeschiedenis Vrije Universiteit Amsterdam

Bijeenkomst van de studentenparochie de Heilige Geest in de Studentenkerk te Nijmegen. Niet gedateerd.

KDC-MEDEWERKERS EN VRIJWILLIGERS

Matthyn van den Broek:
projectmedewerker depot
Drs. Collin Burgemeestre:
audiovisuele verwerking
Sven Burgemeestre: beeldarchief
Özden Cosgun, stagiaire archief
en Beeld en Geluid
Dr. Gerard Dierick: Bibliografie
Katholieke Nederlandse Periodieken
Drs. Bert Donks: secretariaat
(tot 1 juli 2017)
Sterre van Dijk: ondersteuning
archivaris (tot september 2017)
Dr. J. van den Elsen: Bibliografie
Katholieke Nederlandse Periodieken
Baudouin Fobe: binder
Carlijn Folmer: Bibliografie Katholieke
Nederlandse Periodieken en balie
(per 10 september 2017)
Ruud Franssen: reguliere ontsluiting
Dr. Ton Gal: transcriptie J. Visser

Drs. ing. Harmen Ganzevles: scannen
en fotocollecties
Margaritha Garé: knipselcollectie
en Bibliografie Katholieke Nederlandse
Periodieken
Drs. Tim Graas: kunsthistorische collectie
Gerry Hermkens: bibliotheekcollectie
Marcel Hofmans: bibliotheekcatalogus
tijdschriften
Drs. Jeffry Huntjens: procesondersteuner,
publiciteit
Josine Joosten: reguliere ontsluiting
Jos Kersbergen: archiefmedewerker
KRO/reguliere ontsluiting
Kalle Ketels, BA: ontsluiting
Gerna Koning: reguliere ontsluiting
en digitalisering
Paul Koopmans: staande collectie/
Cordaid-projectdossiers, fotografie
Marjon Kootkar: reguliere ontsluiting
Dr. Hans Krabbendam: directeur
(per 16 januari 2017)

Frans Kroonenberghs: Bibliografie
Katholieke Nederlandse Periodieken
Drs. Thijs de Leeuw: bibliotheekonder-
steuning
Jos Lokin: collectie priesterprentjes
(tot 31 december 2017)
drs. Michaela van Montfort-Kreuzer:
knipselarchief, thesaurus, Impressie
Anneke Nuij-Pruijn: medewerker balie
Lennie van Orsouw: bibliothecaris
(tot 26 juni 2017)
drs. Marga Pauwels: Bibliografie Katho-
lieke Nederlandse Periodieken
Dr. Jan Peet: Bibliografie Katholieke
Nederlandse Periodieken
Drs. Ramses Peters: archivaris
Dory Pouwels-Hermesen: boekherstel
Dr. Vefie Poels: collectiespecialist beeld/
geluid en adjunct
Gemma Razing-Pouwels: bibliotheek-
catalogus

Drs. Rob van Raay: fotocollectie
Drs. Ernesto Rivas: digitalisering
Jacques Roelands: inventarissen
voor webcatalogus
Bert Roelofs: reguliere ontsluiting
Faty Samba: reguliere ontsluiting en
digitalisering (per 1 december 2017)
Drs. Ted Schoof, OP: archief Edward
Schillebeeckx
Drs. Gerda Smeets: egodocumenten
Drs. Marieke Smulders: filmbestanden
Drs. Hadewych Snijdwind, OP: archief
Edward Schillebeeckx
Hans Spaans: bibliotheekcatalogus boeken
Drs. Mariël Toebes: kunsthistorische col-
lectie
Drs. Gerard Verwoerd CM: thesaurus
Drs. Geert Vink: Bibliografie Katholieke
Nederlandse Periodieken
Dr. Lodewijk Winkeler: hoofd (tot oktober
2016)

Pater Parthenius Windhorst, OFM, in het antiquariaat Dekker van de Vegt in september 1940. Foto: J.F.M. Trum.

Katholiek Documentatie Centrum
Katholiek Documentatie Centrum
Katholiek Documentatie Centrum
Katholiek Documentatie Centrum

